Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

13 päivänä syyskuuta 2013 *

Oikeus tutustua asiakirjoihin — Asetus (EY) N:o 1049/2001 — Kartellia koskevan komission lopullisen päätöksen tiettyihin luottamuksellisiin osiin tutustumista koskeva hakemus — Asiakirjaan tutustumista koskevan oikeuden epääminen — Perusteluvelvollisuus — Velvollisuus suorittaa konkreettinen ja asiakirjakohtainen tutkinta — Yksityiselämän ja yksilön koskemattomuuden suojaan liittyvä poikkeus — Kolmannen taloudellisten etujen suojaamiseen liittyvä poikkeus — Tutkintatoimien tarkoitusten suojaan liittyvä poikkeus — Ylivoimainen yleinen etu — Vilpitön yhteistyö

Asiassa T-380/08,

Alankomaiden kuningaskunta, asiamiehinään C. Wissels, M. de Mol ja M. de Ree,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään A. Bouquet ja P. Costa de Oliveira,

vastaajana,

joka koskee vaatimusta kumota 30.6.2008 annettu komission päätös, jolla on evätty oikeus tutustua tiettyihin päätöksen K(2006) 4090 lopullinen (asia COMP/F/38.456 – Bitumi (Alankomaat)) luottamuksellisiin osiin,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja H. Kanninen sekä tuomarit S. Soldevila Fragoso (esittelevä tuomari) ja G. Berardis,

kirjaaja: hallintovirkamies N. Rosner,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 14.12.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

tuomion

Tosiseikasto

1 Euroopan yhteisöjen komissio teki 13.9.2006 päätöksen K(2006) 4090 lopullinen (asia COMP/F/38.456 – Bitumi (Alankomaat); jäljempänä bitumipäätös) [EY] 81 artiklan mukaisesta soveltamismenettelystä. Tämän päätöksen versio, josta oli poistettu tiettyjä osia, joiden komissio katsoi olevan luottamuksellisia, julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 28.7.2007 (EUVL L 196, s. 40; jäljempänä bitumipäätöksen julkinen versio). Komissio totesi bitumipäätöksessä, että useat yritykset olivat rikkoneet EY 81 artiklan 1 kohtaa osallistumalla tienpäällystebitumimarkkinoiden kartelliin Alankomaissa, ja määräsi näille yrityksille sakkoja, joiden kokonaismäärä oli 266,717 miljoonaa euroa.

2 Alankomaiden kuningaskunta teki 7.3.2008 komissiolle bitumipäätöksen täydelliseen versioon (jäljempänä bitumipäätöksen luottamuksellinen versio) tutustumista koskevaa oikeutta koskevan hakemuksen Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30.5.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 (EYVL L 145, s. 43) nojalla.

3 Komissio hylkäsi 27.3.2008 päivätyllä kirjeellä alkuperäisen bitumipäätöksen luottamukselliseen versioon tutustumista koskevaa oikeutta koskevan hakemuksen.

4 Alankomaiden kuningaskunta esitti 17.4.2008 asetuksen N:o 1049/2001 7 artiklan 2 kohdan nojalla uudistetun hakemuksen, jossa se pyysi komissiota tarkistamaan kantaansa (jäljempänä uudistettu hakemus). Alankomaiden kuningaskunta totesi, että se oli kärsinyt vahinkoa bitumipäätöksen kohteena olleiden yritysten toiminnasta, minkä vuoksi se aikoi vaatia niiltä korvausta kansallisissa tuomioistuimissa. Alankomaiden kuningaskunta katsoi, että tämän vuoksi olisi hyödyllistä tutustua bitumipäätöksen luottamuksellisessa versiossa oleviin tietoihin, jotka oli poistettu tämän päätöksen julkisesta versiosta. Tätä varten Alankomaiden kuningaskunta viittasi seuraaviin tiettyihin bitumipäätöksen osiin:

— rikkomisen laatu ja laajuus (bitumipäätöksen 4–6 kohta);

— kartellin rakenne ja toiminta (bitumipäätöksen 48–86 ja 350–354 kohta);

— tiettyjen yritysten asema kartellin alkuunpanijana tai kartellin johtavana yrityksenä (bitumipäätöksen 342–347 kohta);

— kartellin sisällä tehdyt hintasopimukset (bitumipäätöksen 87–126 kohta);

— bitumin erilaiset hinnat Alankomaissa ja naapurivaltioissa (bitumipäätöksen 150, 174 ja 314 kohta);

— tienrakentajien intressi saada bitumin hinnat nousemaan (bitumipäätöksen 149 ja 151 kohta);

— kartelliin osallistuneiden yritysten markkinaosuudet ja bitumin myyntiin liittyvä liikevaihto Alankomaissa (bitumipäätöksen 7–29 ja 321 kohta);

— lopuksi niiden luonnollisten henkilöiden nimet, jotka ovat edustaneet osallistujia kartellitapaamisissa (bitumipäätöksen 187, 205, 236, 252, 265, 268, 273, 279, 286, 291, 293 ja 298 kohta).

5 Komissio hylkäsi uudistetun hakemuksen 30.6.2008 päivätyllä kirjeellä (jäljempänä riidanalainen päätös).

6 Siltä osin kuin on kyse edellä 4 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa mainituista tiedoista, komissio ilmoitti, että bitumipäätöksen julkinen versio ja luottamuksellinen versio olivat samanlaiset.

7 Edellä 4 kohdan 2–8 luetelmakohdassa tarkoitetuista tiedoista komissio totesi, että yhtäältä tiedot kuuluivat asiakirjoja koskevaa tutustumisoikeutta koskevien, asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä ja kolmannessa luetelmakohdassa säädettyjen niiden poikkeusten alaisuuteen, jotka liittyivät luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden taloudellisten etujen suojaan sekä Euroopan unionin toimielinten tarkastus-, tutkinta- ja tilintarkastustoimien tarkoitusten suojaan. Toisaalta komissio katsoi, että mainitun asetuksen 4 artiklan 2 kohdan loppuosan mukaan näiden poikkeusten oli väistyttävä, mikäli ylivoimainen yleinen etu edellytti pyydettyjen tietojen ilmaisemista. Komissio katsoi kuitenkin, että uudistettu hakemus ei sisältänyt perusteluja, joilla olisi voitu osoittaa tällaisen edun olemassaolo, koska etu, johon Alankomaiden kuningaskunta vetosi ja joka koski bitumipäätöksen luottamuksellisen version hyödyllisyyttä mahdollisen vahingonkorvauskanteen valmistelemisessa kyseisen päätöksen kohteena olevia yrityksiä vastaan, oli yksinomaan yksityinen eikä julkinen.

8 Edellä 4 kohdan kahdeksannessa luetelmakohdassa esitetyistä tiedoista komissio katsoi, että myös niihin sovellettiin paitsi asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäistä ja kolmatta luetelmakohtaa myös saman asetuksen 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädettyä poikkeusta, joka liittyi yksityiselämän ja yksilön koskemattomuuden suojaan.

9 Lopuksi komissio katsoi, että edellä 4 kohdan 2–8 luetelmakohdassa mainittuihin tietoihin sovellettiin täysimääräisesti edellä mainittuja poikkeuksia, ja tämän vuoksi näiden tietojen osittainen luovuttaminen asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 6 kohdan nojalla ei ollut mahdollista.

10 Komissio julkaisi elokuussa 2009 bitumipäätöksestä uuden julkisen version, josta oli jätetty pois vähemmän kohtia (jäljempänä bitumipäätöksen uusi julkinen versio).

Menettely ja asianosaisten vaatimukset

11 Alankomaiden kuningaskunta nosti nyt käsiteltävän kanteen yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 9.9.2008 jättämällään kannekirjelmällä.

12 Asian käsittelyä lykättiin unionin yleisen tuomioistuimen toisen jaoston puheenjohtajan 2.6.2010 antamalla määräyksellä siihen asti, kunnes unionin tuomioistuin antaisi ratkaisun asiassa C-139/07, komissio vastaan Technische Glaswerke Ilmenau, jossa annettiin tuomio 29.6.2010 (Kok., s. I-5885), ja kunnes unionin yleinen tuomioistuin antaisi ratkaisun asiassa T-399/07, Basell Polyolefine vastaan komissio, jossa annettiin määräys 25.1.2011 (ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Asian käsittelyä jatkettiin 25.1.2011.

13 Kun unionin yleisen tuomioistuimen jaostojen kokoonpanoa muutettiin, esittelevä tuomari nimettiin kuudenteen jaostoon, johon käsiteltävänä oleva asia tämän vuoksi osoitettiin.

14 Unionin yleinen tuomioistuin päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn. Asianosaisten lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 14.12.2012 pidetyssä istunnossa.

15 Kyseisen istunnon päätteeksi unionin yleinen tuomioistuin esitti asianosaisille kysymyksen oikeudenkäynnin kohteen tarkasta määrittämisestä ottaen huomioon bitumipäätöksen uusi julkinen versio.

16 Alankomaiden kuningaskunta vastasi unionin yleisen tuomioistuimen esittämään kysymykseen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 24.1.2013 toimittamillaan kirjallisilla huomautuksilla ja komissio 8.2.2013 toimittamillaan kirjallisilla huomautuksilla.

17 Alankomaiden kuningaskunta totesi huomautuksissaan, että sen esittämä tutustumishakemus koski tästä lähtien kaikkia bitumipäätöksen uuden julkisen version luottamuksellisia osia. Tästä Alankomaiden kuningaskunta yksilöi tämän päätöksen tietyt osat, jotka koskivat seuraavia seikkoja:

— rikkomisen laatu ja laajuus (bitumipäätöksen alaviitteet 7–12);

— kartellin rakenne ja toiminta (bitumipäätöksen 50, 53–57, 59, 62, 64–66, 69–74, 77, 78, 80 ja 82–86 kohta sekä alaviitteet 130, 132–134, 137–140, 143–148, 150–157, 160–187, 189–192, 194–198, 200–204, 206–212, 215–229, 231–239 ja 519–521);

— tiettyjen yritysten asema kartellin alkuunpanijana tai kartellin johtavana yrityksenä (bitumipäätöksen 342–345 kohta sekä alaviitteet 505, 507–513 ja 515–518);

— kartellin sisällä tehdyt hintasopimukset (bitumipäätöksen 88–98, 102–118 ja 120–125 kohta sekä alaviitteet 240–251, 253, 254, 256–268, 270 ja 272–322);

— bitumin erilaiset hinnat Alankomaissa ja naapurivaltioissa (bitumipäätöksen alaviitteet 372–376);

— tienrakentajien intressi saada bitumin hinnat nousemaan (bitumipäätöksen alaviitteet 341–346);

— kartelliin osallistuneiden yritysten markkinaosuudet ja bitumin myyntiin liittyvä liikevaihto Alankomaissa (bitumipäätöksen 8–16, 18–23 ja 29 kohta sekä alaviitteet 16, 18, 21, 29–32, 35–37, 41, 43–45, 47, 49, 52, 53, 56, 59, 60, 70, 73 ja 77–81);

— niiden luonnollisten henkilöiden nimet, jotka ovat edustaneet osallistujia kartellitapaamisissa (bitumipäätöksen 187, 236, 252, 265, 268, 273, 279, 286, 291, 293 ja 298 kohta);

— ja lopuksi ”muut pyydetyt tiedot” (bitumipäätöksen 30, 34, 35, 37, 42, 45, 154, 175–177, 179, 187, 236, 252, 265, 268, 273, 279, 286, 291, 293, 298, 302, 317, 319, 321, 342–347, 372, 378, 380, 382–386, 389–391, 394 ja 397 kohta sekä alaviitteet 82, 84–87, 89–100, 102–119, 121, 122, 124, 126, 341, 350–352, 379–381, 385, 386, 390–393, 395, 419, 420, 422, 423, 430, 433, 435–437, 441, 447, 450, 453–458, 465–469, 472–474, 480–483, 522, 528, 541, 547, 549 ja liite I).

18 Alankomaiden kuningaskunta korosti, että muut pyydetyt tiedot olivat myös osa sen tekemää asiakirjoihin tutustumista koskevaa hakemusta, vaikka niitä ei ollutkaan erityisesti yksilöity uudistetussa hakemuksessa. Uudistettu hakemus nimittäin koski bitumipäätöstä kokonaisuudessaan. Lopuksi Alankomaiden kuningaskunta täsmensi, että oikeudenkäynnin kohde ei koskenut luottamuksellisia tietoja, jotka komissio oli saanut sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä kartelleja koskevissa asioissa antamansa tiedonannon (EYVL 2002, C 45, s. 3; jäljempänä yhteistyötiedonanto) nojalla.

19 Komissio puolestaan korosti huomautuksissaan Alankomaiden kuningaskunnan kannan ristiriitaisuutta ja epätarkkuutta siltä osin kuin kyse oli niiden tietojen määrittämisestä, joiden ilmaisemista koskeva hakemus oli oikeudenkäynnin kohteena. Tästä komissio väitti, että alkuperäisestä ja uudistetusta hakemuksesta ei kummastakaan käynyt selvästi ilmi, pyysikö Alankomaiden kuningaskunta oikeutta tutustua muihin kuin näissä hakemuksissa yksilöityihin tietoihin.

20 Tämän jälkeen asianosaiset kutsuttiin uuteen istuntoon, jonka päivämääräksi vahvistettiin 29.4.2013 ja josta asianosaiset kuitenkin luopuivat. Niinpä suullinen käsittely päätettiin 17.4.2013.

21 Alankomaiden kuningaskunta vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin se koskee kaikkia bitumipäätöksen vielä luottamuksellisia osia lukuun ottamatta niitä, jotka sisältävät tietoja, jotka on saatu yhteistyötiedonannon nojalla

— velvoittaa Euroopan komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

22 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— hylkää kanteen ja

— velvoittaa Alankomaiden kuningaskunnan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

Oikeudenkäynnin kohde

23 Riidanalaisen päätöksen tekemisen ja vastauskirjelmän jättämisen jälkeen komissio julkaisi bitumipäätöksen uuden julkisen version. Tästä versiosta oli jätetty pois vähemmän tietoja kuin julkisesta versiosta, joka oli asianosaisten välisen alkuperäisen erimielisyyden kohteena ensin komissiossa ja sittemmin unionin yleisessä tuomioistuimessa käsiteltäessä asianosaisten kirjelmiä. Unionin yleinen tuomioistuin piti suullisessa käsittelyssä tarpeellisena pyytää asianosaisia täsmentämään oikeudenkäynnin kohteen tämän bitumipäätöksen uuden julkisen version myötä. Alankomaiden kuningaskunta vastasi tähän pyyntöön 24.1.2013 päivätyillä huomautuksillaan, joissa se yksilöi kohdat, joihin se pyysi nyt tutustua, ja poisti hakemuksestaan kohdat, jotka ilmenivät nyt bitumipäätöksen uudesta julkisesta versiosta. Lisäksi Alankomaiden kuningaskunta totesi, että tiedot, jotka oli saatu yhteistyötiedonannon nojalla, eivät olleet osa sen asiakirjoihin tutustumista koskevaa hakemusta (ks. edellä 18 kohta).

24 Riidanalaista päätöstä koskevaa kumoamisvaatimusta on arvioitava Alankomaiden kuningaskunnan 24.1.2013 esittämissään huomautuksissa tekemien täsmennysten perusteella.

Asiakysymys

25 Perustelut, jotka Alankomaiden kuningaskunta on esittänyt kanteensa tueksi, voidaan ryhmittää seitsemäksi kanneperusteeksi. Ensimmäinen ja toinen kanneperuste koskevat asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen ja kolmannen luetelmakohdan rikkomista sekä perusteluvelvollisuuden laiminlyömistä, koska komissio on katsonut, että edellä 17 kohdan 2–8 luetelmakohdassa tarkoitetut tiedot (jäljempänä riidanalaiset tiedot) kuuluivat näiden säännösten mukaisten asiakirjoihin tutustumista koskevaa oikeutta koskevien poikkeusten alaisuuteen, ja koska komissio ei ole selittänyt syytä siihen, miksi bitumipäätöksen alaviitteitä 7–12 (edellä 17 kohdan ensimmäinen luetelmakohta) ei luovutettu. Kolmas kanneperuste koskee asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan viimeisen alakohdan rikkomista, koska yleinen ylivoimainen etu oikeuttaa riidanalaisten tietojen ilmaisemisen. Neljäs kanneperuste koskee saman asetuksen 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan rikkomista, koska komissio on katsonut, että edellä 17 kohdan kahdeksannessa luetelmakohdassa tarkoitettu tieto kuului yksityiselämän ja yksilön koskemattomuuden suojaan liittyvän poikkeuksen alaisuuteen. Viides kanneperuste koskee asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 6 kohdan rikkomista ja suhteellisuusperiaatteen loukkaamista siltä osin kuin komissio ei ole myöntänyt oikeutta tutustua osaan riidanalaisista tiedoista. Kuudes kanneperuste koskee asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 7 kohdan rikkomista, koska asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä ja kolmannessa luetelmakohdassa esitettyjen

poikkeusten soveltaminen ei enää ole ollut perusteltua, kun otetaan huomioon ajanjakso, johon riidanalaiset tiedot liittyivät. Lopuksi seitsemäs kanneperuste koskee EY 10 artiklan rikkomista suhteellisuusperiaatteeseen nähden, koska komissio ei ole vaihtanut näitä tietoja Alankomaiden kuningaskunnan kanssa.

Alustavat huomautukset

26 On todettava, että unionin toimielin voi ottaa sen hallussa oleviin asiakirjoihin tutustumista koskevaa hakemusta arvioidessaan samanaikaisesti huomioon useita asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklassa mainittuja epäämisperusteita (ks. vastaavasti asia C-404/10 P, komissio v. Éditions Odile Jacob, tuomio 28.6.2012, 113 ja 114 kohta).

27 Kuten edellä 7 kohdassa onkin todettu, komissio on katsonut, että riidanalaiset tiedot kuuluivat sekä asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisen taloudellisiin etuihin liittyvän poikkeuksen alaisuuteen että saman asetuksen 4 artiklan 2 kohdan kolmannen luetelmakohdan mukaisen unionin toimielinten tarkastus-, tutkinta- ja tilintarkastustoimien tarkoitusten suojaan liittyvän poikkeuksen alaisuuteen. Näin ollen osoittaakseen, että riidanalaisessa päätöksessä on virhe, jonka perusteella se voidaan mahdollisesti kumota näiden tietojen osalta, Alankomaiden kuningaskunnan on näytettävä ensimmäisen ja toisen kanneperusteen yhteydessä toteen joko se, että komissio on tehnyt virheen, kun se on katsonut voivansa evätä oikeuden tutustua näihin tietoihin kunkin poikkeuksen nojalla, tai kolmannen, viidennen, kuudennen ja seitsemännen kanneperusteen yhteydessä se, että ylivoimainen yleinen etu, ajan kuluminen tai komission velvollisuus noudattaa EY 10 artiklaa tai suhteellisuusperiaatetta ovat joka tapauksessa olleet peruste ainakin tietojen osittaiselle ilmaisemiselle tai niiden vaihtamiselle Alankomaiden kuningaskunnan kanssa.

28 Lopuksi, kuten edellä 8 kohdassa on todettu, komissio on katsonut, että edellä sekä 4 kohdan kahdeksannessa luetelmakohdassa että 17 kohdan kahdeksannessa luetelmakohdassa tarkoitetut tiedot kuuluivat asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetyn yksityiselämän ja yksilön koskemattomuuden suojaan liittyvän poikkeuksen alaisuuteen. Näin ollen osoittaakseen, että riidanalaisessa päätöksessä on virhe, jonka perusteella se voidaan mahdollisesti kumota kyseisten tietojen osalta, Alankomaiden kuningaskunnan on näytettävä toteen joko se, että ensimmäinen, toinen ja neljäs kanneperuste ovat kaikki perusteltuja, tai se, että jokin kolmannesta, viidennestä, kuudennesta tai seitsemännestä kanneperusteesta on perusteltu.

29 Aluksi on tutkittava ensimmäinen ja toinen kanneperuste yhdessä.

Ensimmäinen ja toinen kanneperuste, jotka koskevat asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen ja kolmannen luetelmakohdan rikkomista sekä perusteluvelvollisuuden laiminlyömistä siltä osin kuin komissio on katsonut, että riidanalaiset tiedot kuuluvat näissä säännöksissä säädettyjen poikkeusten, jotka koskevat oikeutta tutustua asiakirjoihin ja siltä osin kuin se ei ole esittänyt syytä, jonka vuoksi bitumipäätöksen alaviitteitä nro 7–12 ei julkaistu

30 Nyt käsiteltävä asia koskee yhteyttä asetuksen N:o 1049/2001 ja unionin tiettyä erityisalaa koskevan muun säännöstön eli [EY] 81 ja [EY] 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta 16.12.2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 (EYVL L 1, s. 1) välillä. Näillä kahdella asetuksella on erilaiset tavoitteet. Ensiksi mainitulla asetuksella pyritään turvaamaan viranomaisten päätöksentekomenettelyn ja niiden päätösten perusteena olevien tietojen mahdollisimman laaja avoimuus. Sillä pyritään siis tekemään toimielinten asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden käyttö mahdollisimman helpoksi sekä edistämään hyviä hallintokäytäntöjä. Jälkimmäisellä asetuksella pyritään turvaamaan salassapitovelvollisuuden noudattaminen unionin kilpailuoikeuden rikkomista koskevissa seuraamusmenettelyissä (ks. analogisesti edellä 26 kohdassa mainittu asia komissio v. Éditions Odile Jacob, tuomion 109 kohta).

31 Toisin kuin Alankomaiden kuningaskunnan väite, jonka mukaan asetuksen N:o 1049/2001 18 artiklan 3 kohdasta seuraa, että tämän asetuksen ja unionin oikeuden toisen säännön ollessa ristiriidassa kyseisen asetuksen säännöksillä on etusija, on todettava, että asetuksiin N:o 1049/2001 ja N:o 1/2003 ei sisälly säännöstä, jossa säädettäisiin nimenomaisesti toisen ensisijaisuudesta toiseen nähden. Näin ollen on turvattava kummankin asetuksen soveltaminen tavalla, joka on yhteensopiva toisen asetuksen soveltamisen kanssa ja joka mahdollistaa siten niiden johdonmukaisen soveltamisen. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee lisäksi, että vaikka asetuksella N:o 1049/2001 pyritään myöntämään yleisölle mahdollisimman laaja oikeus tutustua toimielinten asiakirjoihin, kyseiseen oikeuteen sovelletaan kuitenkin kyseisen asetuksen 4 artiklassa säädettyjen poikkeusten järjestelmän valossa tiettyjä yleiseen tai yksityiseen etuun liittyviin syihin perustuvia rajoituksia (ks. vastaavasti edellä 26 kohdassa mainittu asia komissio v. Éditions Odile Jacob, tuomion 110 ja 111 kohta).

32 On tosin totta, että oikeus tutustua hallintomenettelyn asiakirja-aineistoon EY 81 artiklan soveltamismenettelyssä ja asetukseen N:o 1049/2001 perustuva oikeus tutustua toimielinten asiakirjoihin eroavat oikeudellisesti toisistaan, mutta ne kuitenkin johtavat toiminnalliselta kannalta katsoen toisiinsa rinnastettaviin tilanteisiin. Oikeus tutustua asiakirjoihin nimittäin mahdollistaa tämän oikeuden myöntämisen oikeudellisesta perustasta riippumatta sen, että asianomaiset voivat saada komissiolle esitetyt huomautukset ja asiakirjat (ks. vastaavasti edellä 26 kohdassa mainittu asia komissio v. Éditions Odile Jacob, tuomion 120 kohta).

33 Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava, että riidanalaiset tiedot kuuluvat asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettuihin unionin toimielinten tarkastus- tutkinta- ja tilintarkastustoimiin. Komissio on näet hankkinut nämä tiedot EY 81 artiklan soveltamiseen liittyvän sellaisen tutkinnan yhteydessä, jonka tarkoituksena on ollut koota riittävät tiedot ja todisteet tämän määräyksen vastaisen konkreettisen toiminnan rankaisemiseksi.

34 Kun otetaan lisäksi huomioon EY 81 artiklan soveltamismenettelyn tavoite, joka on sen tarkastaminen, osallistuuko yksi tai useampi yritys sellaiseen kollusiiviseen menettelyyn, joka saattaa vaikuttaa merkittävästi kilpailuun, komissio saa tällaisen menettelyn yhteydessä arkaluonteisia kaupallisia tietoja, jotka koskevat menettelyssä mukana olevien yritysten taloudellisia strategioita, myynnin määrää, markkinaosuuksia tai liikesuhteita, joten tutustuminen tällaiseen menettelyyn liittyviin asiakirjoihin voi vaarantaa kyseisten yritysten taloudellisten etujen suojan. Näin ollen taloudellisten etujen suojaa ja unionin toimielinten tarkastus-, tutkinta- ja tilintarkastustoimien tarkoitusten suojaa koskevat poikkeukset liittyvät käsiteltävässä asiassa läheisesti toisiinsa (ks. vastaavasti ja analogisesti edellä 26 kohdassa mainittu asia komissio v. Éditions Odile Jacob, tuomion 115 kohta).

35 On kyllä niin, että sen perustelemiseksi, että toimielin päättää olla antamatta oikeutta tutustua asiakirjaan, ei lähtökohtaisesti riitä, että tämä asiakirja kuuluu asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdassa mainitun toiminnan tai intressin alaan, vaan asianomaisen toimielimen on myös selitettävä, millä tavoin tähän asiakirjaan tutustuminen voisi konkreettisesti ja tosiasiallisesti loukata etua, jota suojataan tässä säännöksessä säädetyllä poikkeuksella. Kyseinen toimielin voi kuitenkin käyttää tältä osin perusteluina yleisiä olettamia, joita sovelletaan tiettyihin asiakirjojen luokkiin, koska samankaltaiset yleisluonteiset toteamukset saattavat olla sovellettavissa luonteeltaan samanlaisia asiakirjoja koskeviin tiedonsaantipyyntöihin (ks. vastaavasti edellä 26 kohdassa mainittu asia komissio v. Éditions Odile Jacob, tuomion 116 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

36 Valtiontukien valvontamenettelyissä unionin tuomioistuin on katsonut, että tällaiset yleiset olettamat voivat perustua [EY 88] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annettuun neuvoston asetukseen (EY) N:o 659/1999 (EYVL L 83, s. 1), ja yrityskeskittymien valvontamenettelyissä yrityskeskittymien valvonnasta 21.12.1989 annettuun neuvoston asetukseen (ETY) N:o 4064/89 (oikaistu versio, EYVL 1990, L 257, s. 13), joissa säännellään nimenomaisesti valtiontukia ja yrityskeskittymiä ja joihin sisältyy säännöksiä, jotka koskevat oikeutta tutustua tietoihin

ja asiakirjoihin, jotka on saatu tutkintamenettelyn ja valtiontuen tai yrityskeskittymän valvontamenettelyn yhteydessä (ks. vastaavasti edellä 12 kohdassa mainittu asia komissio v. Technische Glaswerke Ilmenau, tuomion 55–57 kohta ja edellä 26 kohdassa mainittu asia komissio v. Éditions Odile Jacob, tuomion 117 ja 118 kohta).

37 On kuitenkin katsottava, että tällaisia yleisiä olettamia voidaan soveltaa myös EY 81 artiklan soveltamismenettelyssä sen vuoksi, että säännöstössä, jolla kyseistä menettelyä säännellään, annetaan myös tällaisen menettelyn yhteydessä saatujen tai vahvistettujen tietojen käsittelyä koskevia tiukkoja sääntöjä (ks. edellä 26 kohdassa mainittu asia komissio v. Éditions Odile Jacob, tuomion 118 kohta).

38 Asetuksen N:o 1/2003 27 artiklan 2 kohta ja 28 artiklan 1 kohta sekä [EY] 81 ja [EY] 82 artiklan mukaisten komission menettelyjen kulusta 7.4.2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 773/2004 (EUVL L 123, s. 18) 8 ja 15 artikla ovat nimittäin tietojen käyttöä EY 81 ja EY 82 artiklan mukaisten kilpailusääntöjen täytäntöönpanomenettelyn yhteydessä koskevia rajoittavia säännöksiä, koska niissä oikeus tutustua asiakirjoihin rajoitetaan koskemaan osapuolia, joille komissio on osoittanut väitetiedoksiannon, ja mahdollisesti kantelun tehnyttä, jollei muuta johdu menettelyssä mukana olevien yritysten perustellusta intressistä siihen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta, ja koska niissä edellytetään, että saatuja tietoja käytetään vain tarkoituksiin, joita varten ne on koottu, ja että tietoja, jotka ovat luonteeltaan salassa pidettäviä, ei ilmaista.

39 Yhtäältä tässä tilanteessa asetukseen N:o 1049/2001 perustuva yleinen oikeus tutustua komission ja osapuolten, joita EY 81 artiklan soveltamismenettely koskee, tai kolmansien välillä tämän menettelyn yhteydessä vaihdettuihin asiakirjoihin olisi omiaan vaarantamaan tasapainon, jonka unionin lainsäätäjä on halunnut varmistaa asetuksella N:o 1/2003 kyseisten yritysten velvollisuuden, joka koskee mahdollisesti arkaluonteisten kaupallisten tietojen toimittamista komissiolle, ja näin komissiolle toimitettuihin tietoihin salassapidon ja liikesalaisuuden takia liittyvän vahvemman suojan takaamisen välillä (ks. analogisesti edellä 26 kohdassa mainittu asia komissio v. Éditions Odile Jacob, tuomion 121 kohta).

40 Toisaalta jos muut henkilöt kuin ne, joilla on EY 81 artiklan soveltamismenettelyä koskevan säännöstön mukaan oikeus tutustua asiakirjoihin, voisivat saada oikeuden tutustua tällaiseen menettelyyn liittyviin asiakirjoihin asetuksen N:o 1049/2001 perusteella, kyseisellä säännöstöllä käyttöön otettu järjestelmä vaarantuisi (ks. analogisesti edellä 26 kohdassa mainittu asia komissio v. Éditions Odile Jacob, tuomion 122 kohta).

41 Lisäksi on todettava komission EY 81 artiklan soveltamismenettelyjen yhteydessä yhteistyötiedonannon nojalla keräämistä tiedoista, että näiden tietojen ilmaiseminen saattaisi saada mahdolliset sakoista vapauttamista tai sakkojen lieventämistä pyytävät henkilöt jättämään antamasta lausumia tämän tiedonannon perusteella. Ne nimittäin saattaisivat joutua epäedullisempaan asemaan kuin muut kartelliin osallistuneet yritykset, jotka eivät ole tehneet tutkinnan aikana yhteistyötä tai jotka ovat tehneet sitä vähemmän aktiivisesti.

42 Näin ollen asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä ja kolmannessa luetelmakohdassa säädettyjä poikkeuksia tulkittaessa on hyväksyttävä yleinen olettama, jonka mukaan komission EY 81 artiklan soveltamismenettelyn aikana saamien asiakirjojen sisältämien tietojen ilmaiseminen vaarantaa lähtökohtaisesti sekä unionin toimielinten tarkastus-, tutkinta- ja tilintarkastustoimien tarkoitusten suojan että tällaisessa menettelyssä mukana olevien yritysten taloudellisten etujen suojan (ks. analogisesti edellä 26 kohdassa mainittu asia komissio v. Éditions Odile Jacob, tuomion 123 kohta).

43 Kun otetaan huomioon EY 81 artiklan soveltamismenettelyn yhteydessä suojattujen etujen luonne, on katsottava, että edellisessä kohdassa tehty päätelmä pätee siitä riippumatta, koskeeko tutustumishakemus jo päätettyä menettelyä vai vireillä olevaa menettelyä. Menettelyssä mukana olevien yritysten taloudellista toimintaa koskevien arkaluonteisten tietojen julkistaminen voi nimittäin

vahingoittaa niiden taloudellisia etuja siitä riippumatta, onko EY 81 artiklan soveltamismenettely vireillä vai ei. Lisäksi tällaisen julkistamisen mahdollisuus tämän menettelyn päättymisen jälkeen voisi vaarantaa sen, että yritykset ovat valmiita tekemään yhteistyötä tällaisen menettelyn ollessa vireillä (ks. analogisesti edellä 26 kohdassa mainittu asia komissio v. Éditions Odile Jacob, tuomion 124 kohta).

44 Lisäksi on korostettava, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 7 kohdan mukaan taloudellisia etuja ja arkaluonteisia asiakirjoja koskevia poikkeuksia voidaan soveltaa 30 vuoden ajan ja tarvittaessa jopa tämän jälkeenkin (edellä 26 kohdassa mainittu asia komissio v. Éditions Odile Jacob, tuomion 125 kohta).

45 Lopuksi on todettava, että edellä mainitulla yleisellä olettamalla ei suljeta pois mahdollisuutta osoittaa, että tietty asiakirja, jonka sisältämien tietojen ilmaisemista on pyydetty, ei kuulu kyseisen olettaman alaan tai että olemassa on sellainen asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ylivoimainen yleinen etu, joka oikeuttaa kyseisen asiakirjan sisältämien tietojen ilmaisemisen (edellä 26 kohdassa mainittu asia komissio v. Éditions Odile Jacob, tuomion 126 kohta).

46 Alankomaiden kuningaskunnan nyt käsiteltävissä kanneperusteissa esittämät väitteet on tutkittava edellä esitettyjen seikkojen valossa.

47 Alankomaiden kuningaskunta väittää ensinnäkin, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettu taloudellisten etujen käsite kattaa ainoastaan lainmukaiset ja oikeutetut taloudelliset edut, minkä vuoksi kartelliin osallistuneiden taloudelliset edut ovat poissuljettuja, samoin kuin intressi olla joutumatta unionin oikeuden rikkomisesta johtuvan vahingonkorvauskanteen kohteeksi. Alankomaiden kuningaskunta lisää, että joka tapauksessa näissä olosuhteissa yhtäältä kartelliorganisaation edut eivät kuulu taloudellisten etujen suojaamisen soveltamisalaan ja toisaalta nyt käsiteltävässä asiassa ei ole olemassa minkäänlaista todellista vaaraa taloudellisten etujen loukkaamisesta, koska kaikki bitumin toimittajat ovat osallistuneet kartelliin ja koska kilpailu näillä markkinoilla ei ole ollut todellista kyseisen rikkomisen aikana.

48 Tästä on todettava aluksi, että kuten komissio perustellusti väittää, asetuksessa N:o 1049/2001 tai asetuksessa N:o 1/2003 ei kummassakaan säädetä, että yrityksen osallistuminen kilpailuoikeuden säännösten rikkomiseen estäisi komissiota vetoamasta tämän yrityksen taloudellisten etujen suojaan evätäkseen oikeuden tutustua kyseiseen rikkomiseen liittyviin tietoihin ja asiakirjoihin.

49 Päinvastoin se seikka, että asetuksen N:o 1/2003 28 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään, että kyseisen asetuksen 17–22 artiklaa sovellettaessa saatuja tietoja voidaan käyttää ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten ne on koottu, ja että komissio ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset sekä niiden virkamiehet, toimihenkilöt ja muut kyseisten viranomaisten valvonnassa työskentelevät henkilöt sekä jäsenvaltioiden muiden viranomaisten virkamiehet ja toimihenkilöt eivät saa ilmaista tietoja, jotka ne ovat saaneet tai joita ne ovat vaihtaneet tätä asetusta sovellettaessa ja jotka luonteensa perusteella ovat salassa pidettäviä, osoittaa, että pääsääntöisesti kyseessä olevaan rikkomiseen liittyvät tiedot voidaan ja jopa täytyy katsoa luottamuksellisiksi.

50 Tätä päätelmää tukee lisäksi se, että väitetiedoksiannon adressaatteina olevien yritysten oikeutta tutustua komission asiakirja-aineistoon on rajoitettu asetuksen N:o 1/2003 27 artiklan 2 kohdassa yritysten oikeutetulla edulla sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta, ja että tämä oikeus ei ulotu luottamuksellisiin tietoihin. Tämä merkitsee sitä, että unionin lainsäätäjä on päättänyt antaa tiettyä suojaa EY 81 artiklan ja EY 82 artiklan soveltamismenettelyn kohteena olevien yrityksien taloudellisille eduille, ja tehdä näin jopa siinä tilanteessa, jossa tämä etu voisi olla osittain ristiriidassa näiden yritysten puolustautumisoikeuksien kanssa.

51 Lisäksi on kyllä syytä todeta, kuten Alankomaiden kuningaskunta väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on katsonut, että sellaisen yrityksen, jolle komissio on määrännyt sakon kilpailusääntöjen rikkomisen vuoksi, intressi siihen, että kilpailunvastaisen käyttäytymisen, josta sitä arvostellaan,

yksityiskohtia ei paljasteta yleisölle, ei ansaitse mitään erityistä suojaa, kun otetaan huomioon yhtäältä yleisön intressi saada mahdollisimman laajalti tietoa komission kaiken toiminnan perusteluista, talouden toimijoiden intressi saada tietää, minkälainen käyttäytyminen altistaa ne seuraamuksille, ja niiden henkilöiden, joille kilpailusääntöjen rikkominen on aiheuttanut vahinkoa, intressi saada tietää rikkomisen yksityiskohdat, jotta ne voivat tarpeen vaatiessa vedota oikeuksiinsa niitä yrityksiä kohtaan, joille on määrätty seuraamuksia, ja toisaalta tämän yrityksen mahdollisuus saattaa tällainen päätös tuomioistuinvalvonnan alaiseksi (asia T-474/04, Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse v. komissio, tuomio 12.10.2007, Kok., s. II-4225, 72 kohta).

52 Unionin yleinen tuomioistuin on kuitenkin myös korostanut tarvetta kunnioittaa kyseisten yritysten mainetta ja kunniaa siihen saakka, kunnes ne on tuomittu lopullisesti, ja siis katsonut, että tietyissä tilanteissa yrityksen toteuttamaa kilpailusääntöjen rikkomista koskevien komission toteamusten on katsottava olevan luottamuksellisia yleisöön nähden ja näin ollen luonteeltaan salassa pidettäviä (edellä 51 kohdassa mainittu asia Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse v. komissio, tuomion 78 kohta). On kuitenkin todettava, että hetkellä, jona riidanalaisia tietoja koskeva tutustumishakemus tehtiin, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa oli vireillä useita bitumipäätöksestä nostettuja kumoamiskanteita (asia T-358/06, Wegenbouwmaatschappij Heijmans v. komissio, määräys 4.7.2008, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa; seuraavat 27.9.2012 annetut tuomiot: asia T-343/06, Shell Petroleum ym. v. komissio; asia T-344/06, Total v. komissio, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa, asia T-347/06, Nynäs Petroleum ja Nynas Belgium v. komissio, asia T-348/06, Total Nederland v. komissio, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa; asia T-351/06, Dura Vermeer Groep v. komissio, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa; asia T-352/06, Dura Vermeer Infra v. komissio, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa; asia T-353/06, Vermeer Infrastructuur v. komissio, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa; asia T-354/06, BAM NBM Wegenbouw ja HBG Civiel v. komissio, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa; asia T-355/06, Koninklijke BAM Groep v. komissio, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa; asia T-356/06, Koninklijke Volker Wessels Stevin v. komissio, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa; asia T-357/06, Koninklijke Wegenbouw Stevin v. komissio; asia T-359/06, Heijmans Infrastructuur v. komissio, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa; asia T-360/06, Heijmans v. komissio, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa; asia T-361/06, Ballast Nedam v. komissio; asia T-362/06, Ballast Nedam Infra v. komissio ja asia T-370/06, Kuwait Petroleum ym. v. komissio), joten tämän päätöksen kohteina olevia yrityksiä ei voida katsoa lopullisesti tuomituiksi.

53 Lisäksi on todettava edellä 51 kohdassa esitettyyn oikeuskäytäntöön nähden, että ei ole syytä katsoa, että kaikkia tietoja, jotka liittyvät kilpailusääntöjen rikkomisen yksityiskohtiin, olisi pidettävä sellaisina, että ne eivät ole luottamuksellisia yleisöön nähden. Tätä oikeuskäytäntöä on tulkittava niiden perusteltujen tavoitteiden valossa, jotka komissiolla on niiden tietojen ilmaisemiseksi ja käyttämiseksi, jotka ovat tarpeen rikkomisen todistamiseksi asetuksen N:o 1/2003 27 artiklan 2 kohdan viimeisen virkkeen mukaisesti, sekä niiden intressien valossa, jotka yleisöllä on niiden syiden ymmärtämiseksi, jotka komissiolla on ollut päätöksensä tekemiseksi. Nämä intressit käsittävät talouden toimijoiden intressin saada tietää, minkälaista toimintaa komissio on pitänyt kiellettynä, ja kilpailusääntöjen rikkomisen mahdollisten vahingonkärsijöiden intressin saada tietää yksityiskohdat, jotka ovat tarpeen, jotta ne voivat vaatia korvausta vastuussa olevilta yrityksiltä kansallisessa tuomioistuimessa.

54 Nyt käsiteltävässä asiassa Alankomaiden kuningaskunta ei kuitenkaan väitä, että bitumipäätöksen julkisesta versiosta ei voisi päätellä syitä komission tekemään päätökseen. Alankomaiden kuningaskunta ei myöskään väitä, että taloudelliset toimijat eivät voisi määrittää tähän versioon tutustumalla bitumipäätöksessä kyseessä olevien yritysten toimintaa, jolla yritykset ovat rikkoneet unionin kilpailusääntöjä ja joka on johtanut seuraamusten määräämiseen.

55 Bitumipäätöksessä tarkoitetun kilpailusääntöjen rikkomisen mahdollisten vahingonkärsijöiden intresseistä on todettava, että päätöksen julkisesta versiosta käyvät ilmi vastuussa olevat yritykset, rikkomisen luonne ja kesto sekä useita seikkoja, jotka auttavat ymmärtämään kartellin toiminnan olennaiset tekijät. Tähän versioon tutustuminen siis auttaa henkilöitä, jotka katsovat kärsineensä kartellin vuoksi vahinkoa, asian saattamisessa toimivaltaisen kansallisen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

56 Tästä on todettava, että sääntö, jonka mukaan kaikki kilpailumenettelyä koskevat asiakirjat pitäisi toimittaa niitä hakevalle yksinomaan sillä perusteella, että tämä aikoo nostaa vahingonkorvauskanteen, ei ole tarpeellinen kyseisen hakijan korvausoikeuden tosiasiallisen suojaamisen varmistamiseksi, koska on epätodennäköistä, että vahingonkorvauskanteen on perustuttava tähän menettelyyn liittyvän asiakirja-aineiston kaikkiin osiin. Lisäksi tällainen sääntö saattaisi johtaa siihen, että loukattaisiin muita unionin oikeudessa muun muassa asianomaisille yrityksille myönnettyjä oikeuksia kuten oikeutta salassapitoon tai liikesalaisuuden suojaan, tai asianomaisille yksityisille kuuluvia oikeuksia kuten henkilötietojen suojaa koskevaa oikeutta. Lopuksi tällainen yleinen oikeus tutustua asiakirjoihin saattaisi myös vahingoittaa yleistä etua, kuten kilpailuoikeuden rikkomista koskevan seuraamuspolitiikan tehokkuutta, koska se saattaisi saada EY 81 ja EY 82 artiklan rikkomiseen osalliset henkilöt luopumaan yhteistyöstä kilpailuviranomaisten kanssa (ks. vastaavasti asia C-360/09, Pfleiderer, tuomio 14.6.2011, Kok., s. I-5161, 27 kohta).

57 Lopuksi on huomautettava, että bitumipäätös ei ollut lopullinen riidanalaisen päätöksen tekemishetkellä, kun taas Alankomaiden kuningaskunnan väite perustuu lähinnä todettuun rikkomiseen, jolla sen mukaan voidaan perustella kyseisten yritysten osalta kaikkien sellaisten taloudellisten etujen menetys, joita olisi pitänyt suojella tämän rikkomisen yhteydessä.

58 Edellä esitetystä seuraa, että tämä väite on hylättävä.

59 Toiseksi Alankomaiden kuningaskunta väittää, että sen hakemus bitumipäätöksen luottamukselliseen versioon tutustumiseksi ei koskenut asiakirjoja, joihin päätös perustui, vaan ainoastaan komission itse näiden asiakirjojen perusteella laatimia luottamuksellisia osia. Alankomaiden kuningaskunnan mukaan osiin, joita ei voida pitää tietyn osapuolen toimittamina tietoina, tai kartellin toimintaan liittyviin tietoihin ei pitäisi soveltaa tutkintatoimien suojaan liittyvää poikkeusta.

60 Tästä on todettava aluksi, kuten komissio väittää, että se, että Alankomaiden kuningaskunnan tekemä tutustumishakemus ei koske komission tutkintansa aikana keräämiä asiakirjoja vaan näiden asiakirjojen perusteella laadittuja tiettyjä bitumipäätöksen osia, ei sulje pois sitä, että näihin osiin voidaan soveltaa asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan kolmannen luetelmakohdan mukaista tutkintatoimien tarkoitusten suojaa koskevaa poikkeusta. Tämä säännös nimittäin menettäisi tehokkaan vaikutuksensa, jos sen soveltaminen rajoitettaisiin unionin toimielimen suorittaman tutkinnan yhteydessä saatuihin asiakirjoihin ja jos sitä ei voitaisi soveltaa, jotta evättäisiin oikeus tutustua kyseisen toimielimen myöhemmin laatimien asiakirjojen osiin, jotka sisältävät suojatuista asiakirjoista peräisin olevia tietoja.

61 Näin ollen on hylättävä Alankomaiden kuningaskunnan esittämä väite, jonka mukaan kartellin toimintaan liittyviin tietoihin ei pitäisi soveltaa tutkintatoimien tarkoitusten suojaa koskevaa poikkeusta, kun otetaan huomioon yhtäältä se, että tätä väitettä ei ole mitenkään perusteltu ja toisaalta edellä 48–56 kohdassa esitetyt perustelut.

62 Tämä väite on näin ollen hylättävä.

63 Kolmanneksi Alankomaiden kuningaskunta väittää, että tutkintatoimien tarkoitusten suojaa koskevaa poikkeusta sovelletaan ainoastaan tutkinnan toimittamisen aikana, kun taas sen tekemä asiakirjoihin tutustumista koskeva hakemus on esitetty bitumipäätöksen tekemisen jälkeen.

64 Tätä väitettä ei voida hyväksyä, kun otetaan huomioon edellä 43 kohdassa esitetyt huomiot. Lisäksi on niin, kuten komissio on perustellusti todennut, että koska tutkinta on johtanut bitumipäätöksen tekemiseen, sitä ei ole voitu pitää lopullisesti päättyneenä riidanalaista päätöstä tehtäessä, koska kuten edellä 52 kohdassa on todettu, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa oli vireillä useita oikeuskäsittelyjä hetkellä, jona riidanalaisiin tietoihin tutustumista koskeva hakemus tehtiin. Niinpä

komissio olisi saattanut joutua näiden oikeuskäsittelyjen lopputuloksesta riippuen aloittamaan toimet bitumipäätöksessä tarkoitettuun EY 81 artiklan rikkomiseen liittyvän mahdollisen uuden päätöksen tekemiseksi.

65 Myös tämä väite on siis hylättävä.

66 Neljänneksi Alankomaiden kuningaskunta väittää, että kun komissio on soveltanut kaikkiin riidanalaisiin tietoihin sekä asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaista taloudellisten etujen suojaan liittyvää poikkeusta että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan kolmannen luetelmakohdan mukaista unionin toimielinten tarkastus-, tutkinta- ja tilintarkastustoimien tarkoitusten suojaan liittyvää poikkeusta, se ei ole perustellut erikseen kunkin kyseessä olevan tiedon luottamuksellisuutta, vaikka tiedot ovat olleet erillisiä. Alankomaiden kuningaskunnan mukaan komission olisi pitänyt oikeuskäytännön mukaan selittää yksilöidyn arvioinnin jälkeen yksityiskohtaisesti jokaisen tiedon, jonka ilmaisemisesta oli kieltäydytty, luonne sekä kieltäytymistä koskevat syyt.

67 Tästä on todettava, että riidanalaiset tiedot on kerätty komission sellaisen tutkinnan yhteydessä, joka on johtanut bitumipäätöksen tekemiseen, eikä tutkintaa ole voitu, kuten edellä 64 kohdassa on todettu, pitää lopullisesti päättyneenä hetkellä, jona riidanalainen päätös tehtiin. Nämä tiedot koskevat bitumipäätöksen kohteena olevan kartellin rakennetta ja toimintaa, tähän EY 81 artiklan rikkomiseen osallistuneiden yritysten konkreettista osallistumista, näiden yritysten työntekijöiden konkreettista osallistumista ja kyseessä olevia markkinaolosuhteita. Bitumipäätöksen julkisesta versiosta käy ilmi, että komission päätös säilyttää nämä tiedot luottamuksellisina on seuraus kaikkien näiden tietojen arvioimisesta erikseen. Tässä versiossa olevat luottamuksellisina pidettävät tiedot on nimittäin peitetty yksittäin version tekstissä. Bitumipäätöksen julkisesta versiosta käyvät kuitenkin ilmi riittävän yksityiskohtaisesti syyt, joiden vuoksi komissio on kieltäytynyt ilmaisemasta peitettyjä tietoja.

68 Kun tässä yhteydessä otetaan huomioon edellä 30–45 kohdassa esitetyt seikat, komissio on voinut päätellä, että riidanalaiset tiedot kuuluivat yleisen olettaman alaisuuteen, jonka mukaan komission EY 81 artiklan soveltamismenettelyn yhteydessä keräämien asiakirjojen sisältämien tietojen ilmaisemisella loukataan lähtökohtaisesti sekä tutkintatoimien tarkoitusten suojaa että tällaisessa menettelyssä osallisena olevien yritysten taloudellista etua.

69 Riidanalaisen päätöksen perusteluja, jotka lähinnä perustuvat tällaiseen olettamaan, kuten asianosaiset myöntävät, on näin ollen pidettävä riittävinä.

70 Nyt esillä oleva väite on siis hylättävä.

71 Viidenneksi Alankomaiden kuningaskunta väittää lopulta, että komissio ei ole perustellut päätöstään evätä oikeus tutustua bitumipäätöksen 4–6 kohtia koskeviin alaviitteisiin 7–12 eli edellä 17 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettuihin tietoihin.

72 Tästä on todettava, että komissio ei ole ilmoittanut riidanalaisessa päätöksessä syitä siihen, miksi näihin alaviitteisiin ei ole annettu oikeutta tutustua. On kuitenkin niin, kuten komissio on perustellusti todennut, että vaikka uudistettu hakemus koski bitumipäätöksen luottamuksellisen version 4–6 kohtaa, joihin nämä alaviitteet liittyivät, hakemuksessa ei mainittu kyseisiä alaviitteitä. Kun Alankomaiden kuningaskunta on katsonut uudistetussa hakemuksessaan, että bitumipäätöksen tiettyä osaa koskeviin alaviitteisiin on annettava oikeus tutustua, se on kuitenkin nimenomaisesti maininnut ne. Niinpä se on pyytänyt oikeutta tutustua erityisesti bitumipäätöksen alaviitteisiin 340, 341, 343, 344, 345–349, 371–376, 489 ja 519–521. Näin ollen on katsottava, että komissio on voinut ymmärtää uudistettua hakemusta käsitellessään, että tämä ei koskenut bitumipäätöksen alaviitteitä 7–12, joten riidanalaiseen päätökseen ei ole ollut välttämätöntä sisällyttää perusteluja päätökselle evätä oikeus tutustua näihin alaviitteisiin.

73 Myös tämä väite on siis hylättävä.

74 Kaikesta edellä esitetystä seuraa näin ollen, että ensimmäinen ja toinen kanneperuste on hylättävä.

Kolmas kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan viimeisen alakohdan rikkomista siltä osin kuin ylivoimainen yleinen etu edellyttää riidanalaisten tietojen ilmaisemista

75 Asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan viimeisestä alakohdasta käy ilmi, että unionin toimielimet eivät kieltäydy antamasta tutustuttavaksi asiakirjaa, jos ylivoimainen yleinen etu edellyttää sitä siinäkin tapauksessa, kuten nyt käsiteltävässä asiassa, että asiakirjan sisältämien tietojen ilmaisemisella vahingoitettaisiin tietyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisia etuja tai unionin toimielinten tarkastus-, tutkinta- ja tilintarkastustoimien tarkoitusten suojaa.

76 Kuten edellä 7 kohdassa on todettu, komissio on katsonut riidanalaisessa päätöksessä, että uudistettu hakemus ei sisältänyt perusteluja, joilla olisi voitu näyttää toteen tällainen ylivoimainen yleinen etu, koska perustelu, johon Alankomaiden kuningaskunta on tältä osin vedonnut ja joka koskee bitumipäätöksen luottamuksellisen version hyödyllisyyttä valmisteltaessa tämän päätöksen kohteena olevien yritysten vahingonkorvausvastuuta koskevaa kannetta, oli yksityisluonteinen.

77 Alankomaiden kuningaskunta väittää, että tämä johtopäätös on virheellinen. Se katsoo, että siviilioikeudelliset vaatimukset ovat tärkeitä EY 81 ja EY 82 artiklan soveltamisessa, ja huomauttaa, ettei se ole yksityinen osapuoli vaan jäsenvaltio, joka Alankomaiden valtion varojen hoitajana ja valtion taloudellisten etujen puolustajana hakee korvausta aiheutuneista menetyksistä. Lopuksi Alankomaiden kuningaskunta katsoo, että siviilioikeudellinen vahingonkorvausvaatimus on sen ainoa keino saada unionin oikeus noudatetuksi sisäisessä oikeusjärjestyksessä toteutettaessa sille EY 10 artiklan nojalla kuuluvaa yhteistyövelvoitetta.

78 Komissio kiistää nämä väitteet.

79 On todettava, että jokaisella on oikeus vaatia sellaisen vahingon korvaamista, joka hänelle väitetään aiheutuneen menettelytavasta, joka voi rajoittaa tai vääristää kilpailua (asia C-453/99, Courage ja Crehan, tuomio 20.9.2001, Kok., s. I-6297, 24 ja 26 kohta; yhdistetyt asiat C-295/04-C-298/04, Manfredi ym., tuomio 13.7.2006, Kok., s. I-6619, 59 ja 61 kohta ja edellä 56 kohdassa mainittu asia Pfleider, tuomion 28 kohta). Tällainen oikeus näet parantaa unionin kilpailusääntöjen tehokkuutta ja vähentää sellaisten usein peiteltyjen sopimusten tai menettelytapojen houkuttelevuutta, jotka voivat rajoittaa tai vääristää kilpailua. Tältä kannalta katsottuna kansallisissa tuomioistuimissa esitettävät vahingonkorvausvaatimukset voivat huomattavasti edistää toimivan kilpailun ylläpitämistä Euroopan unionissa (edellä mainittu asia Courage ja Crehan, tuomion 27 kohta ja edellä 56 kohdassa mainittu asia Pfleiderer, tuomion 29 kohta).

80 Oikeuskäytännöstä käy kuitenkin ilmi yhtäältä, että sen selvittäminen, tarvitseeko henkilö asiakirjaa kumoamiskanteen valmistelemiseksi, kuuluu kyseisen kanteen tutkimisen alaan, ja toisaalta, että vaikka tällainen tarve näytettäisiin toteen, sitä ei oteta huomioon asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua intressivertailua tehtäessä siltä osin kuin on kyse hakemuksesta tutustua asiakirjoihin (ks. vastaavasti ja analogisesti yhdistetyt asiat T-110/03, T-150/03 ja T-405/03, Sison v. neuvosto, tuomio 26.4.2005, Kok., s. II-1429, 55 kohta).

81 On katsottava, että edellisessä kohdassa mainittua oikeuskäytäntöä voidaan soveltaa myös asetuksen N:o 1049/2001 nojalla tehtyihin hakemuksiin, joilla pyydetään oikeutta tutustua asiakirjoihin ja tietoihin, jotka saattavat osoittautua hyödyllisiksi vahingonkorvausvaatimuksen kannalta.

82 Yhtäältä on nimittäin vahingonkorvausvaatimusta käsittelevän toimivaltaisen kansallisen tuomioistuimen asiana arvioida, mitkä todisteiden ja asiakirjojen esittämismenetelmät ovat sovellettavan oikeuden mukaisesti asianmukaisia oikeusriidan ratkaisemiseksi.

83 Tässä yhteydessä kansallinen tuomioistuin voi vaatia komissiota tekemään tuomioistuimen tarpeelliseksi katsomaa yhteistyötä mukaan lukien tietojen ja asiakirjojen esittäminen. Näin ollen asetuksen N:o 1/2003 15 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden tuomioistuimet voivat EY 81 tai EY 82 artiklan soveltamismenettelyjen yhteydessä pyytää komissiota toimittamaan niille sen hallussa olevia tietoja tai sen lausunnon unionin kilpailusääntöjen soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä.

84 Toisaalta intressi, joka koskee mahdollisuutta saada korvausta unionin kilpailuoikeuden rikkomisen johdosta kärsitystä vahingosta, on katsottava yksityiseksi intressiksi, kuten komissio on riidanalaisessa päätöksessä katsonut, huolimatta vahingonkorvausvaatimusten mahdollisesta merkittävästä vaikutuksesta toimivan kilpailun säilyttämiseen unionissa. Tästä on todettava, että yleistä intressiä siihen, että Alankomaiden tienpäällystebitumikartelliin sovelletaan kilpailuoikeutta, on jo tavoiteltu komission taholta, kun komissio on tässä tarkoituksessa tehnyt bitumipäätöksen.

85 Tätä päätelmää ei voida horjuttaa sillä seikalla, että Alankomaiden kuningaskunta on jäsenvaltio.

86 Alankomaiden kuningaskunta on nimittäin itse päättänyt hakea oikeutta tutustua riidanalaisiin tietoihin asetuksen N:o 1049/2001 nojalla. Tämän asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa myönnetään jokaiselle unionin kansalaiselle sekä jokaiselle luonnolliselle henkilölle, joka asuu jossain jäsenvaltiossa, sekä jokaiselle oikeushenkilölle, jolla on sääntömääräinen kotipaikka jossain jäsenvaltiossa, oikeus tutustua toimielinten asiakirjoihin, eivätkä asiakirjoihin tutustumista koskevat säännökset ole erilaisia hakijoiden luonteesta riippuen.

87 Tämä kanneperuste on näin ollen hylättävä.

88 Siltä osin kuin yhtäältä komissio on katsonut riidanalaisessa päätöksessä, että edellä 17 kohdan kahdeksannessa luetelmakohdassa tarkoitetut tiedot kuuluvat asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen ja kolmannen luetelmakohdan mukaisten poikkeusten, joista ensimmäinen koskee yritysten taloudellisten etujen suojaamista ja jälkimmäinen tutkintatoimien suojaa, alaisuuden piiriin, ja toisaalta se, että edellä esitetyt kolme kanneperustetta, joiden yhteydessä kantaja olennaisilta osin vetoaa näiden poikkeusten arvioinnissa nyt käsiteltävässä asiassa tehtyihin virheisiin, on hylätty, ei ole tarpeen tutkia neljättä kanneperustetta, joka koskee asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan rikkomista, siltä osin kuin komissio on katsonut, että edellä 17 kohdan kahdeksannessa luetelmakohdassa tarkoitettu tieto kuului yksilön koskemattomuuden suojaan liittyvän poikkeuksen alaisuuteen.

Viides kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 6 kohdan rikkomista ja suhteellisuusperiaatteen loukkaamista siltä osin kuin komissio ei ole myöntänyt oikeutta tutustua osaan riidanalaisista tiedoista.

89 Alankomaiden kuningaskunta väittää, että mikäli bitumipäätöksen tietyt osat tosiaankin kuuluvat oikeudesta tutustua asiakirjoihin tehtyjen poikkeusten alaisuuteen, muut kyseisen päätöksen osat pitäisi kuitenkin luovuttaa asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 6 kohdan nojalla. Lisäksi komission olisi pitänyt suhteellisuusperiaatteen nojalla tutkia se, oliko olemassa muita vähemmän ankaria keinoja kuin tutustumispyynnön hylkääminen. Osa pyydetyistä tiedoista olisi voitu ilmaista esimerkiksi käyttämällä myynnin arvon ja markkinaosuuksien vaihteluväliä.

90 Komissio kiistää Alankomaiden kuningaskunnan väitteet.

91 Asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 6 kohdassa säädetään, että jos vain osaan pyydetystä asiakirjasta voidaan soveltaa yhtä tai useampaa kyseisen artiklan mukaista poikkeusta, muut asiakirjan osat luovutetaan. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan sitä, onko annettava oikeus tutustua vain unionin toimielinten asiakirjojen osiin, on tutkittava suhteellisuusperiaatteeseen nähden (ks. vastaavasti asia C-353/99 P, neuvosto v. Hautala, tuomio 6.12.2001, Kok., s. I-9565, 27 ja 28 kohta).

92 Edellisessä kohdassa mainitun säännöksen sanamuodosta seuraa, että toimielimellä on velvollisuus tutkia, voidaanko myöntää oikeus tutustua osaan tutustumishakemuksessa tarkoitetuista asiakirjoista siten, että mahdollinen epäävä päätös rajoitetaan koskemaan vain tietoja, joihin sovelletaan asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuja poikkeuksia. Toimielimen on myönnettävä tällainen osittaista tutustumista koskeva oikeus, jos tavoite, jonka vuoksi toimielin on evännyt oikeuden tutustua asiakirjaan, voidaan saavuttaa siinä tapauksessa, että tämä toimielin vain peittää kohdat, joiden ilmaiseminen voi vahingoittaa suojattua yleistä etua (asia T-264/04, WWF European Policy Programme v. neuvosto, tuomio 25.4.2007, Kok., s. II-911, 50 kohta ja ks. vastaavasti edellä 91 kohdassa mainittu asia neuvosto v. Hautala, tuomion 29 kohta).

93 Yhtäältä on kuitenkin todettava että kun nyt käsiteltävässä asiassa komissio on bitumipäätöksen julkisen version julkaistessaan nimenomaisesti myöntänyt oikeuden tutustua osaan tästä päätöksestä ja hylännyt Alankomaiden kuningaskunnan myöhemmin esittämän tutustumishakemuksen vain bitumipäätöksen sellaisten osien osalta, joiden se on voinut, kuten edellä esitetyistä toteamuksista käy ilmi, perustellusti katsoa kuuluvan asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen ja kolmannen luetelmakohdan mukaisten niiden poikkeusten alaisuuteen, joista ensimmäinen koskee luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden taloudellisten etujen suojaa ja jälkimmäinen unionin toimielinten tarkastus-, tutkinta- ja tilintarkastustoimien tarkoitusten suojaa.

94 Toisaalta on katsottava, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 6 kohdassa ei edellytetä, toisin kuin Alankomaiden kuningaskunta väittää, että unionin toimielimet, joilta on haettu oikeutta tutustua asiakirjoihin, korvaavat ne asiakirjojen osat, joiden luovuttamisesta on perustellusti kieltäydytty tässä asetuksessa säädettyjen poikkeusten nojalla, vaihteluvälien esittämisellä siltä osin kuin on kyse numerotiedoista.

95 Tämä kanneperuste on näin ollen hylättävä.

Kuudes kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 7 kohdan rikkomista siltä osin kuin asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen ja kolmannen luetelmakohdan mukaisten poikkeusten soveltaminen ei ole enää ollut perusteltua, kun otetaan huomioon ajanjakso, johon riidanalaiset tiedot liittyvät

96 Asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 7 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Edellä 1-3 kohdassa säädettyjä poikkeuksia sovelletaan ainoastaan niin kauan kuin suojelu on asiakirjan sisällön kannalta perusteltua. Poikkeuksia voidaan soveltaa enintään 30 vuoden ajan. Kun kyseessä ovat yksityisyyden suojaa tai kaupallisia etuja koskevien poikkeusten piiriin kuuluvat asiakirjat ja arkaluonteiset asiakirjat, poikkeuksia voidaan tarvittaessa soveltaa tämän jälkeenkin.”

97 Alankomaiden kuningaskunta väittää, että komissio ei ole tutkinut sitä, oliko asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä ja kolmannessa luetelmakohdassa säädettyjen poikkeusten soveltaminen vielä perusteltua huomioon ottaen se, että riidanalaiset tiedot olivat 6–14 vuotta vanhoja ja että ne käsittelivät kiellettyä toimintaa, jota ei periaatteessa enää esiintynyt.

98 Komissio kiistää Alankomaiden kuningaskunnan väitteen.

99 Tästä on todettava, että kuten asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 7 kohdan sanamuodostakin käy ilmi ja kuten oikeuskäytännössä on korostettu (ks. edellä 44 kohta), tässä säännöksessä tarkoitettuja poikkeuksia voidaan soveltaa 30 vuoden ajan tai tarvittaessa tämän jälkeenkin erityisesti kun kyseessä on taloudellisten etujen suojaa koskeva poikkeus.

100 Nyt käsiteltävässä asiassa osa riidanalaisista tiedoista on peräisin asiakirjoista, jotka voivat olla peräisin 1990-luvun alusta. Kaikki nämä tiedot ovat kuitenkin vähemmän kuin 30 vuotta vanhoja ja ne ovat osa päätöstä, jonka komissio on tehnyt vähemmän kuin kaksi vuotta ennen nyt käsiteltävän kanteen nostamista. Lisäksi on niin, kuten edellä 64 kohdassa on todettu, että tutkintaa, joka johti bitumipäätöksen tekemiseen, ei voitu pitää lopullisesti päättyneenä riidanalaisen päätöksen tekemishetkellä. Lopuksi on todettava, että Alankomaiden kuningaskunta ei ole esittänyt perusteluja sille, että se on riitauttanut komission toteamuksen, jonka mukaan Alankomaiden markkinat, joita bitumipäätös koskee, olivat erittäin vakaat. Niinpä tiedot ovat voineet säilyttää kaupallisen merkityksensä, vaikka ne ovat suhteellisen vanhoja.

101 Kaiken edellä esitetyn perusteella tämä kanneperuste on hylättävä.

Seitsemäs kanneperuste, joka koskee EY 10 artiklan rikkomista suhteellisuusperiaatteeseen nähden

102 Alankomaiden kuningaskunnan mukaan asetuksen N:o 1049/2001 soveltaminen ei saa olla ristiriidassa primaarioikeuden eikä unionin oikeuden yleisten periaatteiden kanssa. Alankomaiden kuningaskunta katsoo, että jäsenvaltioilla ja toimielimillä on EY 10 artiklan nojalla velvollisuus vastavuoroiseen vilpittömään yhteistyöhön. Suhteellisuusperiaatteella on Alankomaiden kuningaskunnan mukaan tässä yhteydessä merkitystä, koska EY 10 artikla antaa edelleen mahdollisuuden vaihtaa tietoja, ja tällainen menettely ei mene yhtä pitkälle kuin tietojen ilmaiseminen, mutta voi kuitenkin koskea tietoja, joita ei ole annettu yleisön tietoon.

103 Komission mukaan Alankomaiden kuningaskunta on nimenomaisesti ja yksinomaan perustanut bitumipäätökseen tutustumista koskevan hakemuksensa asetukseen N:o 1049/2001 eikä se ole esittänyt tutustumishakemusta EY 10 artiklan nojalla. Siltä osin kuin kyse on siitä, onko riidanalainen päätös perusteltu, on komission mukaan määritettävä vain se, onko komissio soveltanut asetuksen N:o 1049/2001 säännöksiä asianmukaisesti. Niinpä tämä kanneperuste on komission mukaan jätettävä tutkimatta.

104 Vaikka katsottaisiin, että tämä kanneperuste olisi otettava tutkittavaksi, ei tässä asiassa ole komission mukaan kysymys tiedoista, joita Alankomaiden kuningaskunta tarvitsee täyttääkseen unionin oikeudesta johtuvat velvoitteensa, vaan tiedoista, jotka tämä valtio haluaa saada valmistellakseen yksityisoikeudellisia asioita käsittelevässä tuomioistuimessa esitettävää vahingonkorvausvaatimusta. EY 10 artikla ei siis komission mukaan pitäisi mahdollistaa näihin tietoihin tutustumista. Mikäli kansallisen tason vahingonkorvausvaatimuksen katsotaan myötävaikuttavan EY 81 ja EY 82 artiklan täytäntöönpanoon, komissio katsoo tässä tapauksessa, että pyydettyjen tietojen luottamuksellisuutta ei voida taata ja että tämä hakemus voitaisiin näin ollen hylätä.

105 EY 10 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Jäsenvaltiot toteuttavat kaikki yleis- ja erityistoimenpiteet, jotka ovat aiheellisia tästä sopimuksesta tai [unionin] toimielinten säädöksistä johtuvien velvoitteiden täyttämisen varmistamiseksi. Ne helpottavat [unionin] päämäärän toteuttamista.

Ne pidättyvät kaikista toimenpiteistä, jotka ovat omiaan vaarantamaan tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamista.”

106 Tässä artiklassa määrätään sekä jäsenvaltioita että unionin toimielimiä koskevasta velvollisuudesta vilpittömään yhteistyöhön. Jäsenvaltioiden ja unionin toimielinten on pyrittävä rakentavaan vuoropuheluun, jolla helpotetaan erityisesti unionin oikeuden täytäntöönpanoa perussopimuksissa määrätyn toimivallanjaon puitteissa.

107 Ilman, että olisi tarpeen lausua nyt käsiteltävän kanneperusteen tutkittavaksi ottamisesta, on kuitenkin todettava, kuten edellä 86 kohdassa on mainittu, että Alankomaiden kuningaskunta on päättänyt hakea oikeutta tutustua bitumipäätöksen luottamuksellisiin osiin asetuksen N:o 1049/2001 nojalla. Tämän menettelyn valitseminen sitoo sekä Alankomaiden kuningaskuntaa että komissiota, ja molempien asianosaisten on noudatettava tämän asetuksen vaatimuksia. Komissiolla ei siis ole ollut oikeutta kiertää tässä asetuksessa säädettyä menettelyä tai tutustumisoikeutta koskevia poikkeuksia vain siksi, että tutustumispyynnön esittäjä on ollut jäsenvaltio. Asetuksessa N:o 1049/2001 ei nimittäin myönnetä minkäänlaista erityisasemaa jäsenvaltiolle, joka esittää tutustumispyynnön, vaan jäsenvaltiota koskevat samat asetuksen mukaiset rajoitukset kuin muita tutustumispyynnön esittäneitä. Vilpitöntä yhteistyötä koskevan velvollisuuden automaattinen soveltaminen tässä yhteydessä merkitsisi erityisaseman myöntämistä jäsenvaltioille, mikä ei ole ollut unionin lainsäätäjän tarkoitus näitä kyseessä olevia eri säädöksiä laatiessaan.

108 Niinpä EY 10 artiklan rikkomista koskeva kanneperuste ja näin ollen koko kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

109 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Alankomaiden kuningaskunta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Alankomaiden kuningaskunta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan Euroopan komission oikeudenkäyntikulut.

Kanninen Soldevila Fragoso Berardis

Allekirjoitukset

Sisällys

Tosiseikasto 1

Menettely ja asianosaisten vaatimukset 3

Oikeudellinen arviointi 5

Oikeudenkäynnin kohde 5

Asiakysymys 5

Alustavat huomautukset 6

Ensimmäinen ja toinen kanneperuste, jotka koskevat asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen ja kolmannen luetelmakohdan rikkomista sekä perusteluvelvollisuuden laiminlyömistä siltä osin kuin komissio on katsonut, että riidanalaisiin tietoihin sovelletaan näissä säännöksissä säädettyjä poikkeuksia oikeudesta tutustua asiakirjoihin ja siltä osin kuin se ei ole esittänyt syytä, jonka vuoksi bitumipäätöksen alaviitteitä nro 7–12 ei julkaistu. 6

Kolmas kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan viimeisen alakohdan rikkomista siltä osin kuin ylivoimainen yleinen etu edellyttää riidanalaisten tietojen ilmaisemista 13

Viides kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 6 kohdan rikkomista ja suhteellisuusperiaatteen loukkaamista siltä osin kuin komissio ei ole myöntänyt oikeutta tutustua osaan riidanalaisista tiedoista. 14

Kuudes kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 7 kohdan rikkomista siltä osin kuin asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen ja kolmannen luetelmakohdan mukaisten poikkeusten soveltaminen ei ole enää ollut perusteltua, kun otetaan huomioon ajanjakso, johon riidanalaiset tiedot liittyvät 15

Seitsemäs kanneperuste, joka koskee EY 10 artiklan rikkomista suhteellisuusperiaatteeseen nähden 16

Oikeudenkäyntikulut 17